

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti

(COM(2021) 32 final)

(2021/C 341/07)

Zpravodaj: **Tomasz Andrzej WRÓBLEWSKI**

Žádost o vypracování stanoviska	Evropská komise, 24. 2. 2021
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	25. 5. 2021
Přijato na plenárním zasedání	9. 6. 2021
Plenární zasedání č.	561
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	158/1/2

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV vítá sdělení Komise *Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti*. Postpandemická transformace způsobuje výrazný posun v globální rovnováze hospodářských sil. EU by proto měla jednat rychle, aby posílila odolnost evropského hospodářství.

1.2. Výbor souhlasí s hodnocením Komise, pokud jde o potřebu posílení mezinárodní úlohy eura jako klíčového nástroje pro zlepšení globálního postavení Evropy. Stanovení ambiciózních hospodářských cílů má přitom podle názoru Výboru zásadní význam pro posílení jednotné měny, zejména s ohledem na tempo změn v globální ekonomice a stávající postavení EU v oblasti inovací, konkurenceschopnosti a příznivého regulačního prostředí. Výbor proto požaduje, aby se sdělení více zaměřovalo na příčiny oslabující mezinárodní úlohu eura a aby byla dokončena hospodářská a měnová unie.

1.3. Výbor konstatuje, že sdělení nebere v úvahu rostoucí postavení Číny, a doporučuje, aby bylo sdělení v tomto ohledu doplněno.

1.4. Dokončení bankovní unie a unie kapitálových trhů, které přispívá k nasměrování úspor do investic, má zásadní význam pro posílení odolnosti EU, což je v souladu s předchozími stanovisky EHSV k této záležitosti ⁽¹⁾ ⁽²⁾. Výbor souhlasí se všemi opatřeními, které Komise předkládá ⁽³⁾, a navrhuje zavést opatření, která pomohou dokončit strukturální změny na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, jako je revize rámce pro správu ekonomických záležitostí, aby se více zaměřoval na prosperitu a stal se příznivější pro investice ⁽⁴⁾.

1.5. Kvalita regulačního rámce má velký význam pro vývoj inovací. Proto by měl být kladen větší důraz na přezkum předpisů, pokud jde o jejich dopad na konkurenceschopnost evropských společností. EHSV se dále domnívá, že sdělení nebere dostatečně na vědomí úlohu, kterou při vývoji inovací plní vysoké školy a výzkumná střediska.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV *Evropský systém pojištění vkladů* (Úř. věst. C 177, 18.5.2016, s. 21).

⁽²⁾ Stanovisko EHSV *Balíček předpisů o hospodářské a měnové unii* (Úř. věst. C 262, 25.7.2018, s. 28).

⁽³⁾ Stanovisko EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán* (Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20).

⁽⁴⁾ Stanovisko EHSV *Přezkum správy ekonomických záležitostí 2020* (Úř. věst. C 429, 11.12.2020, s. 227).

1.6. Výbor plně podporuje návrh na vytvoření digitálního eura a další vydávání zelených dluhopisů denominovaných v eurech jako prostředku k posílení mezinárodní úlohy eura a upevnění dominantního postavení EU v rámci opatření v oblasti klimatu.

1.7. EHSV souhlasí s tím, že vývoj infrastruktur finančního trhu předejde tomu, že se bude EU spoléhat na poskytování těchto kritických služeb (včetně poskytovatelů údajů) z jurisdikcí třetích zemí, a pomůže zvýšit její odolnost.

1.8. Výbor podporuje úsilí Evropské komise o vypracování nástrojů pro vyvážení účinků, které má na hospodářské subjekty EU protiprávní extraterritoriální uplatňování jednostranných opatření ze strany třetí země. Podle názoru Výboru mohou tyto nástroje přispět k větší nezávislosti EU jako globálního aktéra. Komise by měla rovněž uvažovat o tom, jak řešit rostoucí závislost EU na poskytovatelích finančních a jiných než finančních údajů ze zemí mimo EU.

2. Souvislosti návrhu

2.1. Předmětem tohoto stanoviska je sdělení ze dne 19. ledna 2021 nazvané *Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti*. Toto sdělení je nedílnou součástí strategie pro posílení otevřené strategické autonomie EU⁽⁵⁾.

2.2. Hlavním cílem otevřené strategické autonomie EU je zajistit a prohloubit jednotný trh, který je oporou eura a otevřenosti EU vůči obchodu se zbytkem světa a investicím do něj.

2.3. Toto sdělení stanoví, jak může EU posílit svou otevřenou strategickou autonomii v makroekonomické a finanční oblasti. Hlavní důvody pro provádění nastíněné strategie jsou:

- zlepšení konkurenceschopnosti evropského hospodářství posílením mezinárodní úlohy eura,
- zvýšení odolnosti evropského hospodářství vůči skutečným a vnějším otřesům způsobeným třetími zeměmi nebo vyšší mocí,
- vytváření nových investic zlepšením regulačního prostředí pro podniky, což pomůže zmírnit hospodářské a sociální dopady pandemie COVID-19 a přispěje k rozvoji evropského hospodářství.

2.4. V souladu s tímto sdělením bude Komise usilovat o podporu mezinárodní úlohy eura, posilování infrastruktur finančních trhů EU, lepší prosazování sankcí EU a posílení odolnosti EU vůči účinkům protiprávního uplatňování jednostranných sankcí třetími zeměmi.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vítá zveřejnění tohoto sdělení, které obsahuje regulační návrhy a umožňuje opatření zaměřená na zvýšení podílu eura na obchodu a posílení odolnosti finančního systému EU.

3.2. Eurozóna existuje již více než 20 let a rozrůstá se, přijímá nové členské státy (ačkoli se čeká na vstup nových zemí)⁽⁶⁾ a udržuje dobré jméno eura v mezinárodním měřítku. Výbor zároveň konstatuje, že podíl eura na celosvětové držbě devizových rezerv klesl v roce 2019 z 23 % na 19 % – „a přiblížil se tak historickému minimu“⁽⁷⁾ – a že podle řady uznávaných ekonomů, včetně laureátů Nobelovy ceny Josepha E. Stiglitze a Paula Krugmana, není eurozóna stále ještě optimální měnovou oblastí⁽⁸⁾, jak ji pojímal tvůrce této teorie Robert Mundell.

⁽⁵⁾ COM(2021) 32 final.

⁽⁶⁾ COM(2018) 796 final, s. 2.

⁽⁷⁾ *The international role of the euro (Mezinárodní úloha eura)*, Evropská centrální banka, červen 2020.

⁽⁸⁾ *Can the European Project be saved? (Je možné zachránit evropský projekt?)* Úvodní přednáška Paula Krugmana, 23. mezinárodní konference evropeanistů, Filadelfie, 14.–16. dubna 2016.

3.3. EHSV rovněž zdůrazňuje, že úloha rychle rostoucí čínské ekonomiky, která v globálním hospodářství nabývá na významu, si v kontextu posilování ekonomické odolnosti EU zasluhuje širší diskusi. Průměrný reálný roční růst HDP se za posledních 30 let pohyboval kolem 10 % ve srovnání s přibližně 2 % v EU. Pandemie pravděpodobně způsobí další rozdíly v tempu růstu HDP: 4,4 % v EU (- 6,1 % v roce 2020) a 8,4 % v Číně (2,3 % v roce 2020) ⁽⁹⁾.

3.4. S tím, jak čínská ekonomika roste, narůstá také úloha její měny v mezinárodním obchodu a clearing. V oficiálních devizových rezervách (ve třetím čtvrtletí roku 2020) měl americký dolar podíl kolem 60,5 %, euro 20,5 % a čínské renminbi pouze 2,1 %. Podíl renminbi však rychle roste, zatímco podíl eura klesá ⁽¹⁰⁾. Čína rovněž intenzivně připravuje svou digitální měnu (která se již testuje v několika městech ⁽¹¹⁾) a v tomto ohledu má před většinou světa náskok ⁽¹²⁾.

3.5. Vzhledem k uvedeným skutečnostem je EHSV znepokojen tím, že strategie neobsahuje akční plán, který by zohledňoval rostoucí hospodářské postavení Číny, a doporučuje v tomto ohledu sdělení doplnit.

3.6. Výbor podporuje výzvu stanovenou v klíčovém opatření k dokončení bankovní unie ⁽¹³⁾ a dosažení dalšího pokroku v oblasti unie kapitálových trhů ⁽¹⁴⁾ jakožto způsobu, jak podpořit odolnost EU a prohloubit hospodářskou a měnovou unii. Konstatuje však, že „dokončení HMU vyžaduje především významný politický závazek, účinnou správu a lepší využívání dostupných finančních prostředků“ ⁽¹⁵⁾.

3.7. Výbor bere na vědomí, že k pokračování strukturálních změn za účelem zajištění užší a soudržné měnové unie je nutný politický závazek, a zároveň navrhuje, aby bylo sdělení doplněno o řadu opatření schopných přinést hmatatelné výsledky:

- revize rámce pro správu ekonomických záležitostí EU s cílem zajistit, aby byl více zaměřený na prosperitu a příznivější pro investice (zejména s ohledem na veřejný dluh a rozpočtové schodky) ⁽¹⁶⁾,
- posílení požadavku, aby členské státy koordinovaly své vnitrostátní politiky v rámci evropského semestru, a zvýšení soudržnosti měnové, fiskální a strukturální politiky ⁽¹⁷⁾, zejména s cílem dosáhnout sociální soudržnosti a reálné konvergence,
- provádění podrobné cyklické analýzy procesů reálné konvergence v členských státech EU, které mají spolu se sociální soudržností zásadní význam pro zvýšení dynamiky jednotného trhu. Konvergence by měla být monitorována, aby se předešlo větším nesrovnalostem způsobeným „rizikem, že současný cyklus obrovských finančních záchranných balíčků podporovaných státem by mohl znovu vyvolat krizi mezi severem a jihem eurozóny“ ⁽¹⁸⁾.

⁽⁹⁾ Viz *World Economic Outlook database*, duben 2021, Mezinárodní měnový fond.

⁽¹⁰⁾ Currency Composition of Official Foreign Exchange Reserves (COFER, Měnové složení oficiálních devizových rezerv) mezinárodní finanční statistiky (IFS), Mezinárodní měnový fond, <https://data.imf.org/regular.aspx?key=41175>.

⁽¹¹⁾ Viz *China Launches Digital Renminbi Trials in 11 Cities, Stages Seven Digital Renminbi Lotteries in Year Following Start of Testing*, China Banking News, 19. dubna, 2021.

⁽¹²⁾ Globální index PwC CBDC, duben 2021, <https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/pwc-cbdc-global-index-1st-edition-april-2021.pdf>.

⁽¹³⁾ Stanovisko EHSV *Na cestě k silnější mezinárodní úloze eura* (Úř. věst. C 282, 20.8.2019, s. 27).

⁽¹⁴⁾ Stanovisko EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán* (Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20).

⁽¹⁵⁾ Stanovisko EHSV *Balíček předpisů o hospodářské a měnové unii* (Úř. věst. C 262, 25.7.2018, s. 28).

⁽¹⁶⁾ Stanovisko EHSV *Hospodářská politika eurozóny 2021* (Úř. věst. C 123, 9.4.2021, s.12).

⁽¹⁷⁾ COM(2020) 746 final.

⁽¹⁸⁾ Eurofound (2020), *Upward convergence in the EU: Definition, measurement and trends* (Vzestupná konvergence v EU – definice, měření a tendence), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, s. 9.

3.8. Výbor souhlasí s tím, že regulační rámec je pro rozvoj inovací zásadní, avšak opatření navrhovaná ve sdělení považuje za nedostatečná. EHSV zároveň konstatuje, že v důsledku brexitu poklesl v EU počet předních světových univerzit, které hrají klíčovou roli při podpoře inovací, a činí pouze několik málo z padesáti nejlepších světových univerzit⁽¹⁹⁾. Univerzity plní zásadní úlohu při zvyšování počtu inovací a dlouhodobé odolnosti vůči dalším hospodářským otřesům.

3.9. S ohledem na uvedené skutečnosti EHSV požaduje, aby bylo sdělení doplněno o opatření za účelem:

- zajištění větší flexibility regulace finančních trhů tak, aby byly podpořeny finanční inovace v Evropě, včetně směrnice MiFID II a nařízení o referenčních hodnotách ve vztahu k obchodu se surovinami,
- snížení omezení, která nepřiměřeně zatěžují vývoj nových technologií,
- zvýšení výdajů na výzkum a vývoj (zejména podpory soukromých investic do výzkumu a vývoje v celé EU) na přibližně 3 % HDP,
- v souvislosti s digitální transformací – identifikace a další podpory evropské inteligentní specializace v oblasti IT,
- identifikace regionálních inovačních center v EU a jejich přímé podpory na úrovni EU spolu s podporou soukromých investic do inovací, např. prostřednictvím zvýšení míry požadavků na soukromé spolufinancování.

4. Konkrétní připomínky

4.1. Posílení mezinárodní úlohy eura

4.1.1. Podle sdělení přináší zvýšení významu eura v mezinárodním obchodu, investicích a platbách řadu výhod, jako je větší měnová autonomie, silnější transmise měnové politiky, nižší transakční náklady a omezení cenových otřesů.

4.1.2. EHSV podporuje další vydávání dluhopisů denominovaných v eurech. I když však EHSV chápe přínosy těchto opatření, požaduje, aby byla růstová strategie eura vedle vydávání společných dluhopisů založena i na posílení a rozšíření hospodářského zóny eura⁽²⁰⁾. Kvůli krizi COVID-19 „EU do roku 2026 vydá téměř 1 bilion EUR nových dluhopisů“⁽²¹⁾. Avšak „[o]dolnost může být ohrožena z důvodu vysoké míry veřejného dluhu (jakožto podíl z HDP)“⁽²²⁾. K jejímu překonání by se evropský finanční systém měl stát „odolnějším prostřednictvím dokončení bankovní unie a unie kapitálových trhů“⁽²³⁾. EHSV doporučuje, aby euro znovu získalo významnou pozici jako před finanční krizí v letech 2008–2009, pokud jde o cenné papíry s pevným výnosem⁽²⁴⁾.

⁽¹⁹⁾ Podle zdroje Times Higher Education je těchto univerzit šest a pouze jedna se nachází v žebříčku QS World University Rankings.
⁽²⁰⁾ *EU faces barriers to boosting single currency's global status (EU čelí překážkám při posilování globálního postavení jednotné měny)*, Financial Times, 19. ledna 2021.

⁽²¹⁾ COM(2021) 32 final, s. 8.

⁽²²⁾ Stanovisko EHSV *Budování odolnější a udržitelnější evropské ekonomiky* (Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 23).

⁽²³⁾ Viz vyjádření komisaře Gentiloniho na tiskové konferenci Euroskupiny, 15. února 2021, Brusel.

⁽²⁴⁾ Viz „Fixed income market liquidity“ (Tržní likvidita s pevným výnosem), *Committee on the Global Financial System Papers*, č. 55, Banka pro mezinárodní platby, leden 2016, s. 18.

4.1.3. Výbor proto požaduje, aby byly některé pravomoci vnitrostátních orgánů finančního dohledu přeneseny na úroveň EU, a vznikl tak společný právní rámec pro vytvoření bankovní unie a unie kapitálových trhů⁽²⁵⁾. Podle názoru EHSV by měl být umožněn plný pohyb kapitálu v rámci EU, aby v konečném důsledku mohl každý občan nebo malý či střední podnik využívat finančních služeb jakékoli finanční instituce podléhající společnému finančnímu dohledu EU⁽²⁶⁾. Veškeré nové předpisy týkající se budování unie kapitálových trhů by měly být podrobeny testům⁽²⁷⁾, při nichž by se ověřilo, zda splňují kritéria, mezi něž patří zlepšení konkurenceschopnosti a inovací (zvláště také v souvislosti s digitální transformací), přispění k ekologické transformaci a stabilita finančních trhů.

4.1.4. Dále by měla být přijata opatření za účelem posílení přítomnosti eura v rezervách centrálních bank různých zemí prostřednictvím swapových dohod a opatření, která podpoří uzavírání velkých mezinárodních zakázek pro evropské společnosti (realizovaných mimo EU) tak, aby jejich clearing probíhal v eurech.

4.1.5. Pro posílení úlohy eura ve světové ekonomice je nezbytné zvýšit konkurenceschopnost zboží a služeb z EU. K tomu jsou zapotřebí investice do vzdělávání a výzkumu a vývoje.

4.1.6. Klíčové opatření č. 6 stanoví, že Komise a ECB společně přezkoumají širokou škálu politických, právních a technických otázek vyplývajících z možného zavedení digitálního eura.

4.1.7. Výbor podporuje myšlenku digitálního eura. Podle názoru EHSV by však digitální euro nemělo být prováděno pouze prostřednictvím ECB, ale prostřednictvím centrálních bank Eurosystemu⁽²⁸⁾ (a kterékoli instituce vykonávající dohled)⁽²⁹⁾.

4.1.8. Tento nový systém vypořádání by měl zohledňovat požadavky na ochranu osobních údajů vyplývající z právních předpisů (zejména páté směrnice o boji proti praní peněz). Správně koncipované digitální euro by mohlo podpořit používání eura mimo eurozónu a oslabit úlohu amerického dolaru (a v budoucnosti také digitálního jüanu), zejména v mezinárodních a maloobchodních transakcích⁽³⁰⁾.

4.1.9. EU má vedoucí postavení na globálním trhu zelených dluhopisů. V roce 2019 byla téměř polovina jejich emisí denominovaná v eurech⁽³¹⁾ a má rovněž silnou pozici mezi rezidenty zemí mimo eurozónu⁽³²⁾. EHSV vítá návrh na zavedení nových „zelených“ finančních nástrojů⁽³³⁾ s cílem podpořit Zelenou dohodu pro Evropu⁽³⁴⁾. Umožní EU, aby udržela a rozvíjela její vedoucí úlohu ve světě, pokud jde o opatření v oblasti klimatu⁽³⁵⁾.

4.2. Zvýšení odolnosti infrastruktur finančního trhu EU a poskytovatelů souvisejících kritických služeb

4.2.1. Sdělení zdůrazňuje význam toho, aby EU vyvinula své infrastruktury finančních trhů a zvýšila jejich odolnost, aby se předešlo tomu, že bude závislá na poskytování těchto kritických služeb z jurisdikcí třetích zemí. Komise by měla rovněž zkoumat, jak zabránit závislosti na poskytovatelích finančních a jiných než finančních údajů ze zemí mimo EU. Nový

⁽²⁵⁾ COM(2020) 590 final a COM(2020) 746 final, s. 8.

⁽²⁶⁾ Stanovisko EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán* (Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20).

⁽²⁷⁾ Stanovisko EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán* (Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20), bod 1.16.

⁽²⁸⁾ *Viz Report on a digital euro (Zpráva o digitálním euru)*, Evropská centrální banka, říjen 2020, s. 7–8.

⁽²⁹⁾ *Viz Report on a digital euro (Zpráva o digitálním euru)*, Evropská centrální banka, říjen 2020, s. 36–40.

⁽³⁰⁾ *EU faces barriers to boosting single currency's global status (EU čelí překážkám při posilování globálního postavení jednotné měny)*, Financial Times, 19. ledna 2021.

⁽³¹⁾ *Viz The role of the euro in global green bond markets (Úloha eura na globálních trzích zelených dluhopisů)*, rámeček 1, 19. výroční přezkum mezinárodní úlohy eura, ECB, červen 2020.

⁽³²⁾ *Viz projev „Unleashing the euro's untapped potential at global level“ (Uvolnění nevyužitého potenciálu eura na globální úrovni)* F. Panetty, člena Výkonné rady ECB.

⁽³³⁾ *Viz Hlavní výsledky videokonference Euroskupiny*, 15. února 2021.

⁽³⁴⁾ COM(2019) 640 final.

⁽³⁵⁾ Vyjádření Paschala Donohoea po videokonferenci Euroskupiny dne 15. února 2021.

digitální systém vypořádání založený na eurech by mohl být použit na podporu obchodu s partnery, na které třetí země uvalily jednostranné sankce, a k blokování používání eura zeměmi a osobami, na něž se sankce vztahují (čerpáním informací z databáze pro výměnu informací o sankcích).

4.2.2. EHSV rovněž připomíná zkušenost ze začátku pandemie COVID-19, kdy zvýšený zájem o dolar a narušení repo trhu v USA znesnadnily finančním institucím mimo USA refinancovat své dolarové operace. Mohlo by se rovněž zvážit využití Evropského mechanismu stability jako likvidní rezervy v eurech, která by byla přístupná i velkým finančním institucím. Potřebujeme jasný plán týkající se změn Evropského mechanismu stability a rozvoje unie kapitálových trhů.

4.2.3. EHSV v zásadě souhlasí s postupy vedoucími ke zvýšení otevřené strategické autonomie EU, a to i pokud jde o posílení odolnosti infrastruktur finančního trhu EU. Na druhé straně Výbor zdůrazňuje, že taková opatření mohou za určitých podmínek vést k nežádoucím politickým účinkům.

4.3. Posílení provádění a prosazování sankcí EU

4.3.1. Aby se zvýšila účinnost sankcí EU, je třeba zajistit jejich jednotné provádění a vymáhání. Dceřiné společnosti firem ze zemí mimo EU využívají právní mezery k obcházení zákazů, což vede k narušování jednotného trhu.

4.3.2. EHSV vítá návrhy zaměřené na posílení schopnosti EU uplatňovat jednotné sankce a jednotný postup.

4.3.3. Výbor také podporuje úsilí Evropské komise o vypracování nástrojů pro vyvážení účinků, které má na hospodářské subjekty EU protiprávní extraterritoriální uplatňování jednostranných opatření ze strany třetí země. EHSV však zdůrazňuje potřebu vyvinout mechanismy k zajištění konsensu mezi všemi členskými státy ohledně samotných sankcí. Podle názoru Výboru mohou tyto nástroje přispět k větší nezávislosti EU jako globálního aktéra a chránit jednotný trh před otřesy.

4.3.4. Zároveň je třeba poznamenat, že od finanční krize v letech 2008–2009 je finanční trh EU podroben přísné kázní a na ty, kdo si přejí využívat výhod jednotného trhu EU, se vztahují administrativní povinnosti. Je důležité, aby byly tyto předpisy uplatňovány s flexibilitou nezbytnou k zajištění rovnováhy mezi náklady a přínosy, posuzování účinků nových předpisů na evropské finanční společnosti⁽³⁶⁾ a přizpůsobení regulační zátěže také velikosti těchto subjektů (velké celoevropské banky, finanční instituce a začínající podniky v odvětví finančních technologií)⁽³⁷⁾.

V Bruselu dne 9. června 2021.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG

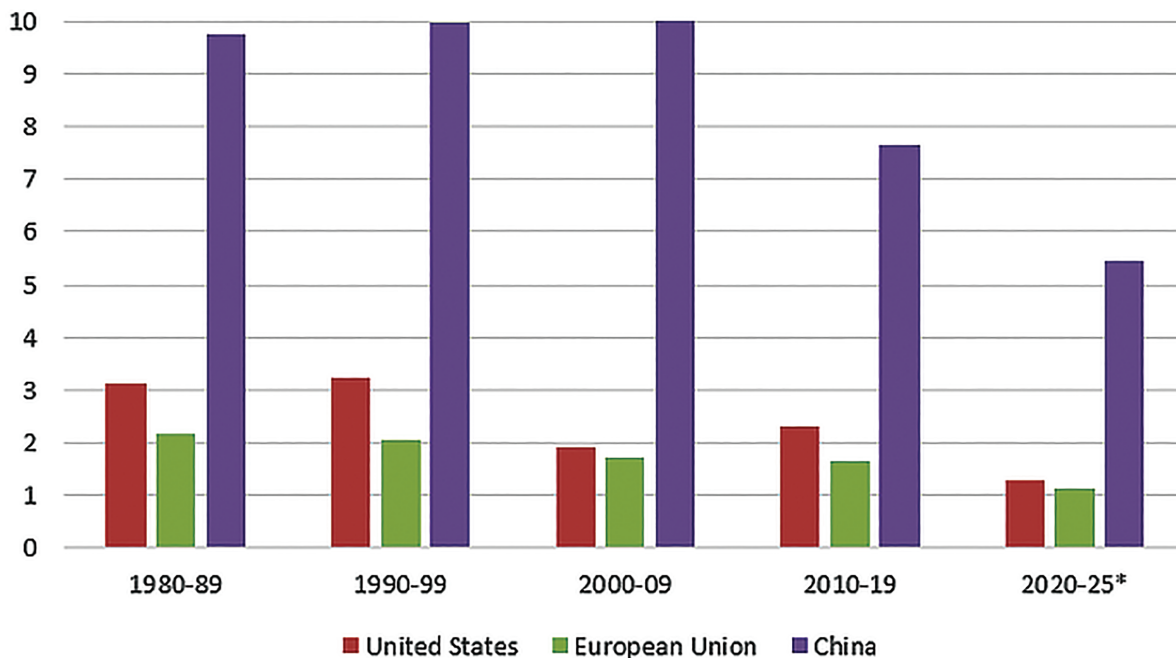
⁽³⁶⁾ Stanovisko EHSV *Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán*, Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 20.

⁽³⁷⁾ Stanovisko EHSV *Strategie digitálního financování pro EU*, Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 27.

PŘÍLOHA

Obrázek 1

Srovnání průměrného skutečného tempa růstu HDP

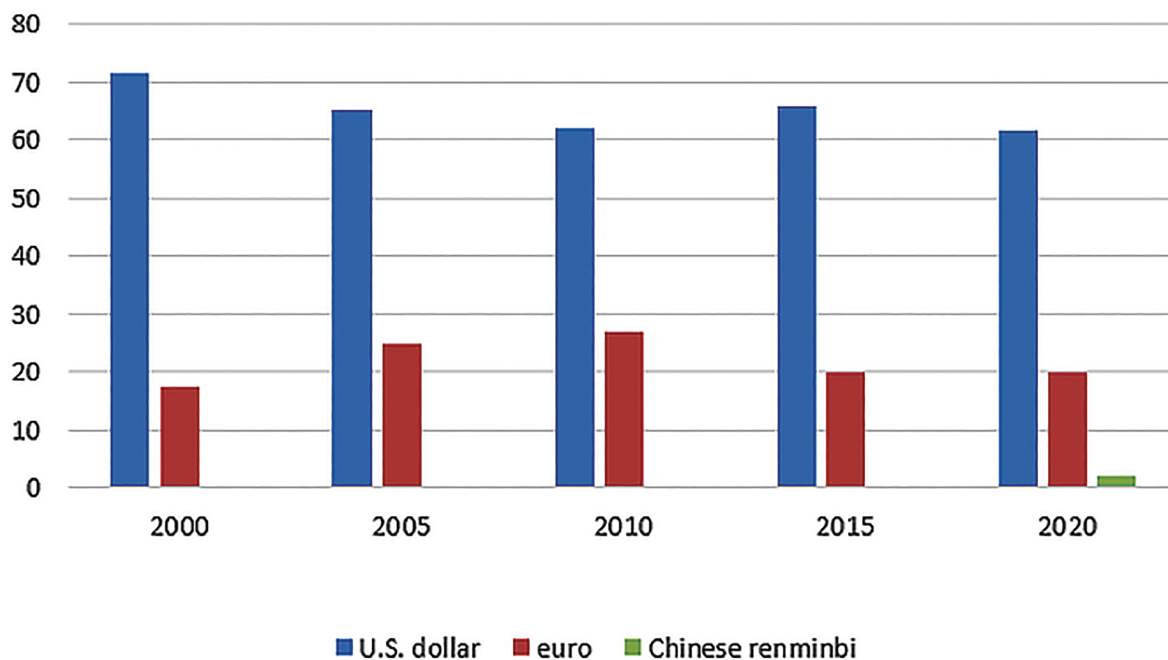

*odhady začínají od roku 2019

Zdroj: vlastní výpočty založené na databázi pro globální ekonomický výhled (World Economic Outlook Database), Mezinárodní měnový fond, říjen 2020.

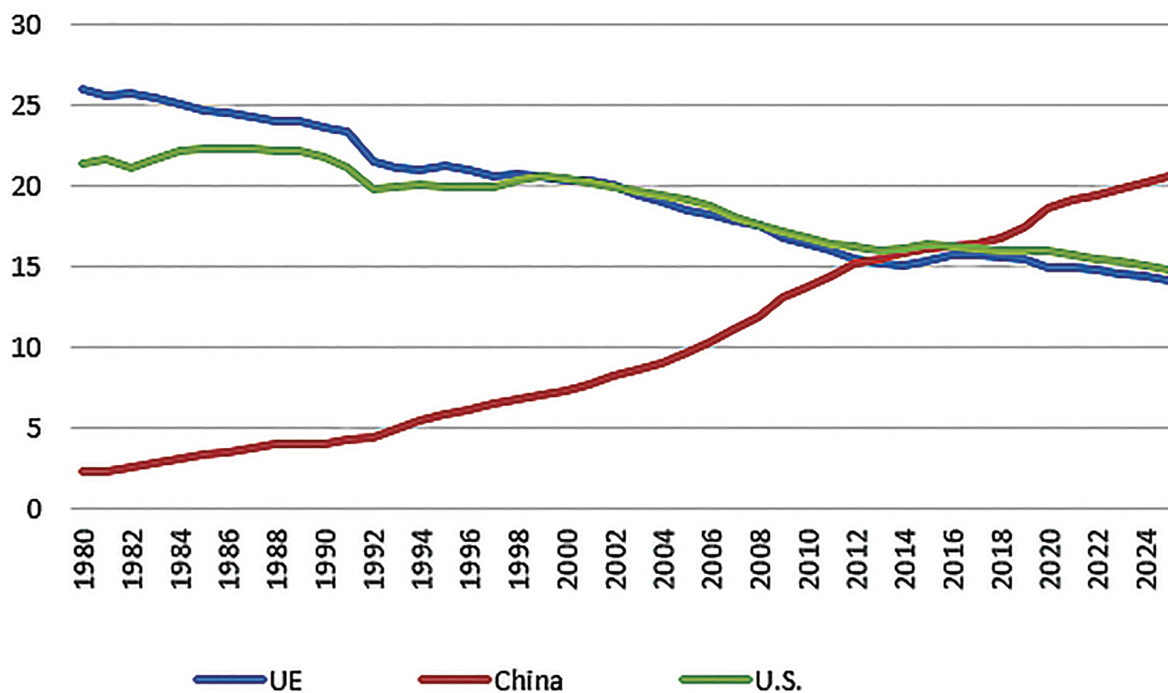
Obrázek 2

Podíl dolaru, eura a renminbi v oficiálních devizových rezervách (v %)

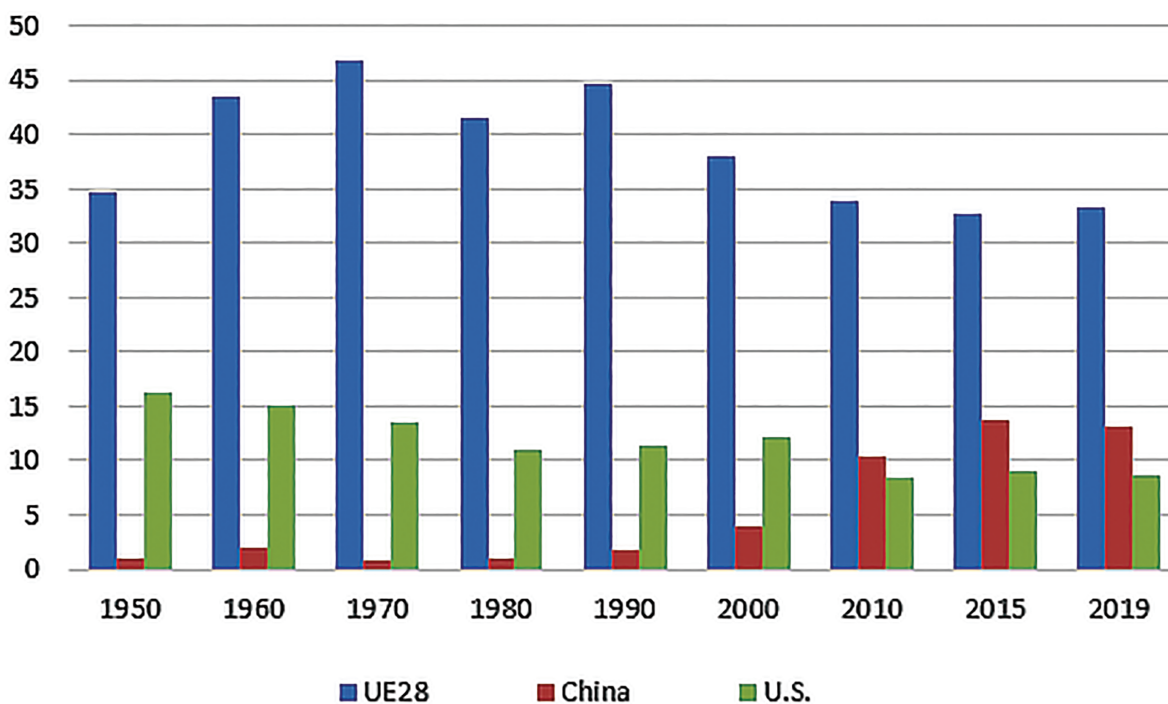
Zdroj: Mezinárodní měnový fond, data.imf.org

Obrázek 3
Podíl USA, EU a Číny na globálním HDP (PPP, v %)

Zdroj: Databáze pro globální ekonomický výhled, Mezinárodní měnový fond, říjen 2020

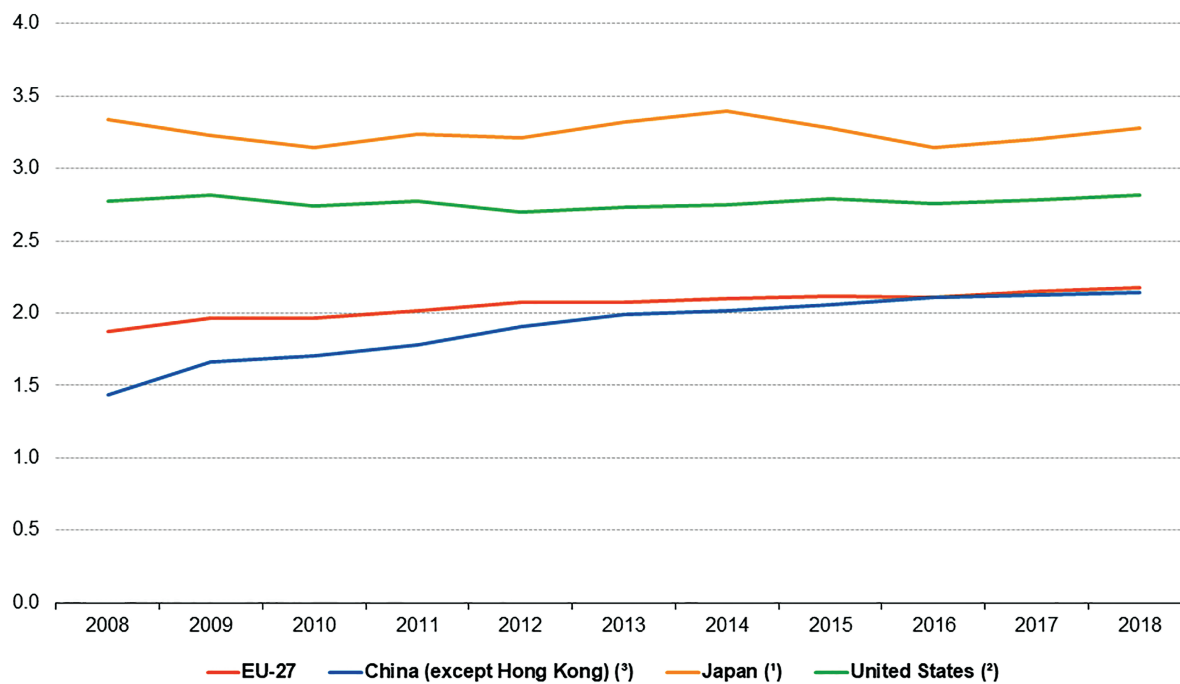
Obrázek 4
Podíl USA, EU a Číny na světovém vývozu (v %)

Zdroj: UNCTAD

Obrázek 5

Hrubé domácí výdaje na výzkum a vývoj, 2008–2018 (% HDP)

(*) 2008, 2013 and 2018: break in series.

(*) Excludes most or all capital expenditure, definition differs: 2008-2016 and 2018; provisional: 2017

(*) 2009: break in series.

Zdroj: Eurostat